

16 maart 2023

TBSOB (2): bijzondere maatregelen

In de nieuwbrief van 16 februari 2023 sneden we het dossier van terbeschikkingstelling, reffectatie en wedertewerkstelling al aan. Door het stap voor stap toe te lichten, proberen we deze moeilijke materie voor jou te verduidelijken. We zoomen deze keer in op de bijzondere maatregelen.

Zijn er minder kleuters ingeschreven, dan is het begrijpelijk dat er minder lestijden of uren beschikbaar zijn. Wanneer uit eenzelfde pakket meerdere ambten opgericht kunnen worden, is het niet altijd even duidelijk in welk ambt de vermindering zit. Soms zorgt de regelgeving voor die duidelijkheid, in andere gevallen moeten hierover criteria onderhandeld worden. We leggen de bijzondere regels bij terbeschikkingstelling haarfijn uit.

Oplossing in de regelgeving

Vanuit de omkadering voor het kleuteronderwijs kunnen kleuteronderwijzers en leermeesters LO aangesteld worden. Bij een daling van het globale lestijdenpakket in het gewoon kleuteronderwijs, moet de daling van het aantal lestijden **evenredig verdeeld** worden tussen het aantal lestijden in het ambt van kleuteronderwijzer en het aantal lestijden in het ambt van leermeester LO.

- Hoe bereken ik de verhouding? Een voorbeeld.
 - Een school heeft een globale omkadering van 150 lestijden. Hiervan zijn er 126 lestijden benoemd in het ambt van onderwijzer en 24 in het ambt van leermeester LO. 84% ($100 \times 126/150$) van de lestijden zijn dus ingericht in het ambt van onderwijzer, 16% ($100 \times 24/150$) in het ambt van leermeester LO.
- Hoe pas ik de verhouding toe op het nieuwe lestijdenpakket? Worden er lestijden in het ambt van (kleuter-)onderwijzer ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking (TBSOB)?
 - De globale omkadering voor het nieuwe schooljaar daalt naar 120 lestijden. Omdat alle lestijden benoemd zijn, moeten er dus 30 lestijden TBSOB gesteld worden. De evenredige verdeling zorgt er dan voor dat er 25 (84% van 30) lestijden TBSOB worden in het ambt van onderwijzer en 5 (16% van 30) in het ambt van leermeester LO.
- Kan enkel de leermeester LO TBSOB gesteld worden?
 - Dit kan niet. Het schoolbestuur moet de verhouding respecteren.
- Kan enkel een kleuteronderwijzer TBSOB gesteld worden?
 - Ook dit kan niet. Het schoolbestuur moet de verhouding respecteren.

In het gewoon lager onderwijs en het buitengewoon basisonderwijs is er een gelijkaardige regeling waardoor het aantal lestijden voor de leermeester (ASV) LO evenredig verminderd wordt bij een daling van het globaal lestijdenpakket. Voor deze situaties zorgt de regelgeving voor duidelijkheid.

Criteria te onderhandelen

In andere gevallen legt de regelgeving niet op hoe de daling van de lestijden, uren of punten verdeeld moet worden. Dit doet zich voor bij:

- een daling van het puntenpakket voor de ambten administratief medewerker en beleidsondersteuner.

- een daling van het urenpakket voor de ambten kinesitherapeut, logopedist, verpleger, ergotherapeut, kinderverzorger, maatschappelijk werker, arts, psycholoog en orthopedagoog.
- een daling van het lestijdenpakket voor de ambten kleuteronderwijzer ASV en onderwijzer ASV.

Deze groepen van ambten worden telkens ingericht vanuit eenzelfde enveloppe of pakket. Voor deze groepen legt de regelgeving op dat een daling verdeeld moet worden over de verschillende ambten op basis van criteria die onderhandeld werden in het bevoegd lokaal comité. Deze criteria gelden voor ten minste drie schooljaren. Ze worden uiterlijk om de drie schooljaren opnieuw onderhandeld in het bevoegd lokaal comité. De regelgever wil met deze regeling scholen de kans geven om in te spelen op lokale noden. Door dus niet van hogerhand op te leggen hoe de vermindering verdeeld moet worden over de ambten, maar wel op basis van lokaal te onderhandelen criteria, kan een daling in de ene school andere gevolgen hebben dan in een andere school. De context of de noden van de school bepalen de criteria.

Welke criteria kan je gebruiken?

- Evenredige verdeling:
Ook al legt de regelgeving niet op dat een daling evenredig verdeeld moet worden, kan er wel gekozen worden om dat te doen. Je vertrekt dan van de actuele situatie om de verhouding te bepalen en je past diezelfde verhouding toe bij een daling van deze omkadering.
 - In een school voor BuBaO gaat 30% van het globale lestijdenpakket naar het ambt van kleuteronderwijzer ASV en 70% naar het ambt van onderwijzer ASV. Het globale lestijdenpakket daalt met 21 lestijden. Er zullen voor het volgende schooljaar 6 lestijden (30% van 21) kleuteronderwijzer ASV en 15 lestijden (70% van 21) onderwijzer ASV minder ingericht kunnen worden.
- Vrijwaren van een ambt of situatie:
Soms kan het voor de werking van de school beter zijn om de criteria zo op te maken dat er een ambt geheel of gedeeltelijk gespaard wordt of dat er voor gekozen wordt om een bepaalde situatie te behouden.
 - In een school werd op 01-09-2021, 29/36 ingericht in het ambt van administratief medewerker. Vanaf 01-01-2022 kan de school ook kiezen om vanuit dezelfde puntenenveloppe het ambt van beleidsondersteuner in te richten. Na onderhandeling in het bevoegd lokaal comité, wordt een protocol van akkoord opgemaakt waarin als criterium opgenomen wordt dat bij een daling van de puntenenveloppe voor administratieve en beleidsondersteuning, de punten eerst gebruikt worden om 29/36 administratief medewerker in te richten. De daling zal dus enkel gevolgen hebben voor het ambt van beleidsondersteuner, tenzij de daling groter is dan het aantal punten dat gebruikt wordt voor het ambt van beleidsondersteuner. Enkel dan zal er ook een daling zijn in het ambt van administratief medewerker.
- Bepalen van de noden van een school:
Op basis van het 'paramedisch pakket' kunnen verschillende ambten ingericht worden. Als er zich hier een daling voordoet, moeten er ook criteria voor handen zijn om de daling te verdelen over de ambten die er zijn op school. De zorgnoden van de leerlingen kunnen dan als maatstaf dienen om te bepalen welke ambten nodig zijn op de school. Na onderhandeling in het bevoegd lokaal comité kan voor elk ambt een percentage bepaald worden.
 - In een school voor BuBaO worden op basis van het 'paramedisch pakket', de ambten van logopedist, kinesitherapeut, ergotherapeut en orthopedagoog ingericht. Op basis van de noden van de leerlingen is bepaald dat om de beste zorg te kunnen voorzien een verhouding wordt bepaald van 20% in het ambt van logopedist, 20% in het ambt van kinesitherapeut, 35% in het ambt van ergotherapeut en 25% in het ambt

van orthopedagoog. Bij een daling van het 'paramedisch pakket' moet deze verhouding ook gerespecteerd worden.

Goed om weten

De criteria moeten in elke school onderhandeld zijn, ook al wordt er geen daling van de omkadering verwacht.

- Kijk na voor welke groepen van ambten er in jouw school criteria onderhandeld moeten worden. Wanneer werden de criteria een laatste keer onderhandeld? Werd er een duidelijk protocol opgemaakt? Is dit ter beschikking?
- Laat dit niet liggen. Deze criteria onderhandelen is niet eenvoudig, zeker niet als je de onderhandelingen nog moet starten als al geweten is dat er een daling is.
- Vertrek vanuit de bestaande situatie en leg dit vast. Dit is de basis voor de personeelsformatie voor het volgende schooljaar.
- Criteria moeten verplicht onderhandeld worden om een daling van de omkadering op te lossen. Op dezelfde manier kunnen er ook criteria onderhandeld worden bij een stijging van de omkadering. Dit is niet verplicht maar kan wel voor duidelijkheid zorgen.
- Via deze link kan je in [de omzendbrief](#) nalezen wat nodig is.